

KINNITATUD
sotsiaalministri *AA*: aprilli 2009. a
käskkirjaga nr. *25*.

Sotsiaalministeerium

PROGRAMM

TÖÖELU KVALITEEDI PARANDAMINE 2009 – 2014

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SISUKORD

1. PROGRAMMI ÜLDKIRJELDUS	3
1.1 Programmi nimetus	3
1.2 Rakenduskava, prioriteetse suuna ja meetme nimetus.....	3
1.3 Rakendusasutus	3
1.4 Rakendusüksus.....	3
1.5 Programmi elluviija	3
1.6 Programmi abikõlblikkuse periood	3
1.7 Taust, vajalikkuse põhjendus	3
1.7.1 Seos rakenduskava ja prioriteetse suuna eesmärkidega	4
1.7.2 Seos prioriteetse suuna teiste meetmete, programmide ja avatud taotlusvoorudega	4
1.7.3 Seos valdkondlike arengukavadega.....	5
1.8 Sihtgrupp/sihtgrupid	5
2. EESMÄRKIDE JA TEGEVUSTE KIRJELDUS	6
2.1 Üldeesmärk.....	6
2.2 Alameesmärgid ja tegevuste kirjeldus alameesmärkide saavutamiseks	6
2.2.1 Alameesmärk: Teadlikkuse tõstmine tervislikust töökeskkonnast ning töösuhte paindliku kujundamise võimalustest	6
2.2.1.1 Tegevused	6
2.2.2 Alameesmärk: Poliitika kujundamise ja rakendamise teadmispõhisuse eelduste arendamine. 7	7
2.2.2.1 Tegevused	7
3. ABIKÕLBLIKUD JA MITTEABIKÕLBLIKUD KULUD.....	9
4. EELARVE.....	10
5. INDIKAATORID	11
5.1 Programmi seosed rakenduskavas toodud eesmärkidega.....	11
5.2 Programmi indikaatorid:.....	11
5.3 Programmi mõju horisontaalsetele teemadele	11
6. PROGRAMMI RAKENDAMINE	12
6.1 Programmi elluviija kohustused	12
6.2 Toetuse väljamaksete tegemine	12
6.3 Programmi muutmine	14
6.4 Toetuse kasutamisega seotud teabe ja seirearuannete esitamine.....	15
6.5 Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine.....	15

Programm on koostatud perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 20 lg 1 alusel.

1. PROGRAMMI ÜLDKIRJELDUS

1.1 Programmi nimetus

Tööelu kvaliteedi parandamine 2009 – 2014

1.2 Rakenduskava, prioriteetse suuna ja meetme nimetus

Programmi viiakse ellu „Inimressursi arendamise rakenduskava” prioriteetne suund „Pikk ja kvaliteetne tööelu” meetme „Tööelu kvaliteedi parandamine” raames.

1.3 Rakendusasutus

Vabariigi Valitsuse 19. aprilli 2007. a määruse nr 111 „Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuste andmist korraldavate asutuste määramine” § 7 p 4 alusel on prioriteetse suuna „Pikk ja kvaliteetne tööelu” rakendusasutus (*edaspidi RA*) Sotsiaalministeerium.

1.4 Rakendusüksus

Vabariigi Valitsuse 19. aprilli 2007. a määruse nr 111 „Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse andmist korraldavate asutuste määramine” § 8 p 4 alusel on prioriteetse suuna „Pikk ja kvaliteetne tööelu” rakendusüksus (*edaspidi RÜ*) Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove (*edaspidi Innove*). Sotsiaalministeeriumi ja Innove vahel 21.09.2007 sõlmitud halduslepingu nr 9.6-4/2508 alusel volitab Sotsiaalministeerium Innove RÜ ülesandeid täitma.

1.5 Programmi elluviija

Sotsiaalministeerium (tööelu arengu osakond ning tööpoliitika info ja analüüsi osakond).

Tööelu arengu osakond ning tööpoliitika info ja analüüsi osakond ei ole seotud rakendusasutuse ülesannete täitmisega.

1.6 Programmi abikõlblikkuse periood

01.01.2009 – 31.12.2014

1.7 Taust, vajalikkuse põhjendus

Tööpoliitika peamiseks eesmärgiks on tagada kõrge tööhõive Eesti tööealise elanikkonna seas. Tööturupoliitika tegeleb selleks soodsa keskkonna loomisega tööturul, sealhulgas töötuse ennetamisega ning töötute ja mitteaktiivsete tööturule tagasitoomisega. Suurendamiseks tööelu kvaliteeti, tööjõu pakkumist ja töötaja produktiivsust, on oluline tõsta teadlikkust tervislikust töökeskkonnast, töösuhete selgusest ning paindlikkusest ja arendada poliitika kujundamise ning rakendamise teadmispõhisuse eeldusi.

Tähtis roll tööjõupakkumise ning aktiivse eluea tõusul on töösuhteid loovate ja töösuhetes olevate töötajate tööelu kvaliteedi tõstmine, kuna töötaja töövõime sõltub nii töökeskkonnast, töösuhete kvaliteedist kui ka üldisest tööga rahulolust. Et töökeskkond avaldab olulist mõju inimese tervisele, on Euroopa Liidu Lissaboni strateegia ning Euroopa Komisjoni töötervishoiu ja tööohutuse strateegia aastateks 2007-2012 seadnud eesmärgiks tõsta kasvava konkurentsivõime ning töökeskkonna parandamise kaudu tööhõivet ja tootlikkust ning

vähendada töökeskkonnast tingitud riske. Töötaja tervist hoidva ja töövõimet edendava töökeskkonna edendamisele on suunatud ka Eesti töökeskkonna poliitika.

Lisaks töökeskkonnale on tööelu kvaliteedi mõjuteguriteks ka seaduslik ja osapoolte vajadustele vastav töösuhe. Mida paindlikumad on töösuhted, seda kergem on ettevõtjal kohaneda tööturu muutustega ning kasutada täielikult tööjõu potentsiaali. Seega on töösuhte kvaliteet ning töökeskkond mõjutajaks nii töötaja soovidele ja võimetele efektiivselt töötada kui ettevõtete konkurentsivõimele.

Et eeltoodud tööpoliitika valdkondi efektiivselt juhtida, peavad poliitikaotsused olema teadmispõhised. Teadlikud otsused riigi uute poliitikate planeerimisel ning olemasolevate poliitikate ülevaatamisel ja täiustamisel viiakse läbi poliitikaanalüüside ning uuringute kaudu.

1.7.1 Seos rakenduskava ja prioriteetse suuna eesmärkidega

Programmi tegevused on suunatud Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Pikk ja kvaliteetne tööelu“ järgnevate eesmärkide saavutamisele:

- 1) Töökeskkonna muutmine töötaja tervist hoidvaks
- 2) Töösuhte selguse ja paindlikkuse suurendamine
- 3) Töösuhte osapoolte tööeluga rahulolu suurendamine
- 4) Poliitika kujundamise ja elluviimise haldusvõimekuse suurendamine

1.7.2 Seos prioriteetse suuna teiste meetmete, programmide ja avatud taotlusvoorudega

1) Meetme 1.3.1 „Kvalifitseeritud tööjõupakkumise suurendamine“ raamprogramm „Kvalifitseeritud tööjõupakkumise suurendamine 2007-2013“ – nimetatud raamprogrammis keskendutakse paindlike töövormide kasutuselevõtmisele ja tööhõive edendamisele, mis seostuvad ka käesoleva raamprogrammi keskmes olevate küsimustega. Programmide tegevused ei kattu.

2) Meetme 1.3.2 „Tööelu kvaliteedi parandamine“ kinnitamisel olev programm „Töoga seotud terviseriskide vähendamine ja töösuhte kvaliteedi parandamine 2009“ – nimetatud programmis keskendutakse töövõime ja tööga rahulolu suurendamisele töökeskkonna terviseriskide vähendamise ning töösuhte kvaliteedi parandamise kaudu, mis seostuvad ka käesoleva programmi keskmes olevate küsimustega. Programmide tegevused ei kattu, sest programmis „Töoga seotud terviseriskide vähendamine ja töösuhte kvaliteedi parandamine 2009“ elluviidavad tegevused on seotud rakenduslike küsimustega, mis tekivad töösuhete järelevalve- ja nõustamisteenuste funktsioonide täitmisega ning käesolevas raamprogrammis elluviidavad tegevused on seotud poliitika muudatuste ning õigusloome ja selle teoreetilise raamistiku tutvustamisega.

3) Meetme 1.3.3 „Töölesaamist toetavad hoolekande meetmed“ programm „Töölesaamist toetavad hoolekandemeetmed 2007-2009“ – nimetatud programmis keskendutakse tööhõive tõstmisele, mis seostub ka käesoleva raamprogrammi keskmes olevate küsimustega. Programmide tegevused ei kattu.

4) Meetme 1.3.4 „Tervist toetavate valikute ja eluviiside soodustamine“ programm „Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2007-2009“ – nimetatud programmis keskendutakse terviseteadlikkuse tõstmisele, parandamaks tööjõu pakkumist ja töötaja produktiivsust, mis seostuvad ka käesoleva raamprogrammi keskmes olevate küsimustega. Programmide tegevused ei kattu.

5) Lisaks programmile on meetmes 1.3.2 planeeritud avatud taotlusvoorud.

1.7.3 Seos valdkondlike arengukavadega

1) Eesti majanduskasvu ja tööhõive tegevuskava 2008-2011 – tegevuskava üks eesmärk (9. eesmärk) on tööelu paindlikkuse suurendamine ning tööelu kvaliteedi parandamine, mida toetab ka käesolev programm.

2) Sotsiaalministeeriumi arengukava aastateks 2009-2012 – Sotsiaalministeeriumi seatud kuuest strateegilisest eesmärgist üks on tagada inimeste majanduslik toimetulek ja hea töö, parandamaks elanikkonna majandusliku toimetuleku olulisi eeldusi nagu kõrge tööhõive, tootlikkus ning kvaliteetne tööelu.

1.8 Sihtgrupp/sihtgrupid

Programmi sihtgrupiks on Sotsiaalministeeriumi ametnikud, tööandjad, füüsilisest isikust ettevõtjad, töötajad ja laiemalt tööeline elanikkond ning avalikkus.

2. EESMÄRKIDE JA TEGEVUSTE KIRJELDUS

2.1 Üldeesmärk

Tööelu kvaliteedi parandamine

2.2 Alameesmärgid ja tegevuste kirjeldus alameesmärkide saavutamiseks

2.2.1 Alameesmärk: Teadlikkuse tõstmine tervislikust töökeskkonnast ning töösuhte paindliku kujundamise võimalustest, mille tulemusena

- paraneb töökeskkond,
- tõuseb töötajate rahulolu tööga,
- tugevneb töösuhte osapoolte õiguskindlus ja turvatunne,
- suureneb tootlikkus.

2.2.1.1 Tegevused

Alameesmärgi saavutamiseks viiakse järjepidevalt läbi teavituskampaaniaid, seminare, koolitusi, osaletakse messidel, koostatakse õigusaktide õiguslikke ekspertiise, juhend- ja infomaterjale ning töötatakse välja ja arendatakse infotehnoloogilisi lahendusi.

1) Teavitustegevused

Suurendamaks teadlikkust tervislikust töökeskkonnast ning töösuhte paindliku kujundamise võimalustest, korraldatakse järjepidevalt teavitustegevusi.

Teavitustegevuse planeerimisel arvestatakse sihtgrupile sobivate kommunikatsioonikanalite ja –vormidega.

2) Õigusaktide õiguslikud ekspertiisid

Läbipaistvad õigusnormid aitavad kaasa majanduse, tööturu ja töösuhete tasakaalustatud arengule. Tõstmaks teadlikkust õigusaktide ühetaolisuse rakendamisest, kasutatakse tööõiguse arusaadavamaks ja kättesaadavamaks tegemiseks õigusaktide õiguslikke ekspertiise.

Erapooletute ekspertide hinnangud õigusaktidele, nende puudustele ja positiivsetele külgedele ning vajadusel ettepanekud regulatsiooni muutmiseks või täiendamiseks, arvestades rahvusvahelist õigust, praktikat ja Eesti eripära, tagavad:

- kaasaegse, asjakohase ning praktikas kasutatava õigusraamistiku,
- õigusaktide selguse ja ühtsuse rahvusvahelise tööõiguse põhimõtete ning praktikaga.

3) Infotehnoloogiliste lahenduste väljatöötamine ja arendamine

Suurendamaks teadlikkust tööõigusega reguleeritud teabe edastamise erinevatest võimalustest ja parandamaks teabe vahendamist, töötlemist ning kättesaadavust, töötatakse välja ja arendatakse infotehnoloogilisi lahendusi andmekogude ning elektrooniliste töövahenditena.

2.2.2 Alameesmärk: Poliitika kujundamise ja rakendamise teadmispõhisuse eelduste arendamine.

2.2.2.1 Tegevused

Alameesmärgi saavutamiseks viiakse läbi poliitikaanalüüse, -uuringuid, ekspertiise ja arendatakse analüüsimetoodikaid ning poliitika kujundamise kompetentsi osaledes poliitika elluviimist toetavatel koolitustel, õppereisidel, stažeerimistel ning hankides andmeallikaid.

1) Poliitikaanalüüsid ja -uuringud

Et iga poliitika oleks põhjendatud, tulemuslik ning sihistatud täitma selget eesmärki, vähendades samas miinimumini poliitikaga kaasnevaid soovimatuid kõrvalmõjusid, on eelnevalt vajalik täpselt teada probleemkohti, mis vajavad riigi poolset sekkumist. Sellest lähtuvalt on oluline eelhindata riigi kavandatavate poliitikate positiivsed ja negatiivsed mõjud ning hiljem järelhindata tehtud poliitikaliku toimimist. Seetõttu peab teadmispõhine organisatsioon oskama vajalikku infot tähtsustada, uut teadmist tulemuslikult luua, kätte saada ja levitada ning oma tegevusi vastavalt sellele muuta. Selleks on kavas viia läbi poliitikaanalüüse ja -uuringuid, mille tulemused annavad sisendi teadmispõhise tööpoliitika kujundamiseks.

2) Andmete kogumise ja analüüsi metoodikate ning lahenduste arendamine

Poliitikaanalüüside ja -uuringute läbiviimine eeldab analüüsiks vajalike kvaliteetsete andmestike olemasolu. Praegu on paljude oluliste teemade andmestikes „valged laigud” ehk „andmetus” või on andmed ebakvaliteetsed või ebapiisavalt kättesaadavad/kasutatavad/ebaregulaarselt kogutavad. Sellise olukorra lahendamiseks on kavas arendada tarvilikku kvaliteetset alusandmestikku ning andmete kogumise ja analüüsi metoodikaid ning lahendusi, mis tagavad kvaliteetsemate andmete olemasolu ja kättesaadavuse tööpoliitika analüüsiks ning kujundamiseks.

3) Ekspertiisid

Erapooletute ekspertide hinnangud kehtivate regulatsioonide ellurakendamisele ja poliitikameetmete ning vajadusel ettepanekud regulatsiooni ja poliitikameetmete muutmiseks või täiendamiseks, tagavad:

- asjakohase seadusandluse, mis arvestab Eesti majanduse-, tööturu- ja õigusruumi olukorda,
- kaasaegsed ja otstarbekad poliitikameetmed.

4) Koolitused, stažeerimised, andmeallikad, teavikud

Poliitika kujundamist ja elluviimist toetavate koolituste, õppereiside, stažeerimiste, andmeallikate ning teavikute eesmärgiks on kompetentsi arendamine Sotsiaalministeeriumis, aidates suurendada poliitikaotsuste kujundajate pädevust teadmispõhiste ja tasakaalustatud tööpoliitikaotsuste tegemisel. Põhjendatud tööpoliitikaotsuste tegemisel on määrav kaasaegsete ja edumeelsete lähtematerjalide kättesaadavus ning kasutamise oskus. Koolitused, stažeerimised, asjakohased andmeallikad ja teavikud aitavad kaasa programmi alameesmärkide saavutamisele, arendamaks Sotsiaalministeeriumi kompetentsi töötervishoiu, töökeskkonna ning töösuhete teemadel ja tööpoliitika kujundamise ning rakendamise teadmispõhisuse eeldusi. Seega loob tööpoliitika otsuste tegemiseks vajalike andmete kättesaadavuse parandamine eeldused teadmispõhiste, asjalike ning parimal moel rahvusvahelisi ja Eesti majanduse, tööturu ning õigusruumi olukorda arvestavate poliitikaotsuste tegemiseks.

3. ABIKÕLBLIKUD JA MITTEABIKÕLBLIKUD KULUD

3.1 Vastavalt perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 21 lõike 2 alusel kehtestatud korrale on abikõlblikud järgmised kulud:

3.1.1 personali- ja üldkulud;

3.1.2 personali transpordikulud, kui need on vajalikud programmi eesmärkide saavutamiseks. Transpordiliigi valimisel tuleb järgida kulude mõistlikkuse printsiipi. RÜ-I on õigus arvata transpordikulud mitteabikõlblikeks, kui kulu tegemine ei olnud sihtotstarbeline või on põhjendamatult suur. Abikõlblikud on järgmised transpordiga kaasnevad kulud vastavatel tingimustel:

3.1.2.1 ühistranspordi kasutamise kulud. Kuludokumentid tuleb esitada koos selgitustega;

3.1.2.2 taksoteenuse kasutamise kulud. Kuludokumentid tuleb esitada koos põhjendusega, miks taksoteenuse kasutamine oli antud olukorras mõistlik ja vajalik.

3.1.2.3 programmi elluviija mootorsõiduki kulud või selle liisimise ja rentimise kulud hilisema väljaostuõiguseta liisingu- või rendilepingu korral ja selle sõiduki ülalpidamiskulud (sh liiklus- ja kaskokindlustus, remondi- ja hooldustööd, tarvikud jne). Kui mootorsõidukit kasutatakse ka muudeks sõitudeks kui programmi tegevused, siis on abikõlblik ainult proportsionaalselt programmi rakendamiseks tehtud osa mootorsõidukile tehtud kulutustest. Proportsiooni arvestuse põhimõtted tuleb eelnevalt RÜga kooskõlastada. Maksimaalne hüvitatav rendi- või liisingueseme rendi- või liisingumakse ning kütusekulu kokku on 10 000 krooni (koos käibemaksuga) kalendrikuus. Programmi elluviija mootorsõiduki maksimaalne hüvitatav kütusekulu on 6000 krooni (koos käibemaksuga) kalendrikuus.

3.1.2.4 isikliku sõiduauto kasutamise kulud. Hüvitamine toimub vastavalt tulumaksuseaduse § 13 lg 3 punkti 2 alusel Vabariigi Valitsuse kehtestatud tingimustel ja piirmäärades. Abikõlblik on hüvitis vastavalt tegelikule kulule kütusekulu tõendava dokumendi ja kalkulatsiooni esitamisel või vastavalt asutusesiseselt kehtestatud isikliku sõiduvahendi kasutamise tingimustele ja kulule kilomeetri kohta, kuid mitte rohkem kui 4 krooni sõidetud kilomeetri kohta.

3.1.2.5 tasuline parkimine kuludokumentide alusel koos selgitusega.

3.1.3 personali toitlustuskulud ja sellelt tasutav maks tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 mõistes;

3.1.4 päevarahad, majutuskulud ja mootorsõiduki kasutamise kulud on abikõlblikud vastavates õigusaktides kehtestatud maksustamisele mittekuuluvate piirmäärade ulatuses;

3.1.5 rendi- ja üürikulud;

3.1.6 toetuse kasutamise ja avalikustamisega seotud teavituskulud.

3.2 Lisaks on abikõlblikud teised kulud, mis on põhjendatud, mõistlikud ja otseselt vajalikud programmi eesmärkide täitmiseks, tehtud kooskõlas õigusaktides ning programmis sätestatuga.

3.3 Programmi personali väliskoolitused ja –lähetused tuleb eelnevalt kooskõlastada RÜga. RÜ-I on õigus keelduda kooskõlastuse andmisest, kui personali väliskoolitused ja –lähetused ei täida programmi eesmärke.

3.4 Vastavalt Euroopa Liidu nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999 (EÜT L 210/25, 31.07.2006, lk 1–54) art 34 lõikele 2 fondide eripära kohta võib kuni 10% ulatuses programmi abikõlblikest kogukuludest

teha kulusid, mis on abikõlblikud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) 1080/2006 mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1783/1999 (EÜT L 210/1, 31.07.2006, lk 1–11) kohaselt, mille alusel finantseeritakse kulusid Euroopa Regionaalarengu Fondist.

3.5 Lisaks struktuuritoetuse seaduse § 21 lõike 2 alusel kehtestatud korras sätestatud on mitteabikõlblikud järgmised kulud:

3.5.1 programmi elluviija või programmis osaleva isiku töötajate või teenistujate töö- ja puhkusetasu ameti- ja töökohtadel, mis ei ole loodud programmi rakendamise eesmärgil;

3.5.2 mitterahaline sissemaks;

3.5.3 ostetud asjad ja teenused, kui pakkujate paljususe korral puuduvad võrdlevad pakkumused, alates 35 000 kroonist (koos käibemaksuga) või vastavalt asutusesiseselt kehtestatud piirmääradele, välja arvatud juhul, kui piirmäär on kõrgem käesolevas punktis sätestatud;

3.5.4 liiklusvahendi ja kinnisasja ost;

3.5.5 väljaostuõigusega rent.

4. EELARVE

4.1 Struktuuritoetus (edaspidi *toetus*) on struktuuritoetuse seaduse § 2 punktist 1 lähtuvalt rahaline abi, mida antakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 artiklis 1 nimetatud struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi vahenditest või Eesti riigi poolt nende vahendite kasutamise kaasrahastamiseks sihtotstarbeliselt eraldatavatest täiendavatest vahenditest.

4.2 Omafinantseering on struktuuritoetuse seaduse § 2 punktist 3 lähtuvalt toetuse saaja või teise projektis osaleva füüsilise või juriidilise isiku, riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse (edaspidi *programmis osalev isik*) rahaline panus projekti. Omafinantseeringu hulka arvatakse ainult toetuse saaja või programmis osaleva isiku tehtavad abikõlblikud kulud. Omafinantseeringut toetuse hulka ei arvata, samuti ei saa toetust kasutada omafinantseeringuks.

4.3 Toetuse maksimaalne määr on 85% ja toetuse maksimaalne summa on **27 180 154 krooni**.

4.4 Omafinantseeringu minimaalne määr on 15% ja omafinantseeringu minimaalne summa on **4 796 498 krooni**.

4.5 Kui toetuse andmine on riigiabi konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 mõistes või vähese tähtsusega abi sama seaduse § 33 lõike 1 mõistes, järgitakse Euroopa Liidu komisjoni määrust (EÜ) nr 800/2008, EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) (ELT L 214, 09.08.2008, lk 0003-0047) ja Euroopa Liidu komisjoni määrust (EÜ) 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5–10).

Programmi finantsplaan – lisa 1 vorm A

Programmi tegevuste detailne kirjeldus – lisa 1 vorm B

Programmi eelarve kulukohtade lõikes – lisa 1 vorm C

5. INDIKAATORID

5.1 Programmi seosed rakenduskavas toodud eesmärkidega

Tööelu kvaliteedi parandamine.

5.2 Programmi indikaatorid:

5.2.1 Teavitustegevuste kaudu on suurenenud teadlikkus tervislikust töökeskkonnast ning töösuhete paindliku kujundamise võimalustest.

5.2.2 Õigusaktide õiguslike ekspertiiside, juhend- ning infomaterjalide kaudu on suurenenud teadlikkus õigusaktide ühetaolisuse rakendamisest.

5.2.3 Infotehnoloogiliste lahenduste kaudu on suurenenud teadlikkus tööõigusega reguleeritud teabe edastamise erinevatest võimalustest ja paranenud on teabe vahendamine, töötlemine ning kättesaadavus.

5.2.4 Poliitikaanalüüside, -uuringute, ekspertiiside, analüüsimetoodikate arendamise ning tööpoliitika kujundamise kompetentsi suurendamise kaudu on arendatud poliitika kujundamise ja rakendamise teadmispõhisuse eeldusi.

5.3 Programmi mõju horisontaalsetele teemadele

Programm mõjutab (märkida ristiga, peab mõjutama vähemalt ühte teemat)¹:

Regionaalset arengut jah ei

Selgitus: teadlikkuse suurendamine töötaja paindlikust korraldusest ja ebatüüpilistest töövormidest võimaldavad tööturule siseneda inimestel, kellel tavapäraste töötundide ja täistööajaga töötamise ühendamine muude kohustustega ei oleks võimalik (õpilased/üliõpilased, väikelaste vanemad, puudega inimesed, pensionärid). Mis omakorda suurendab tööhõivet ja seeläbi vastava regiooni majanduse kasvu.

Keskkonnahoidu jah ei

Selgitus: antud programm ei mõjuta keskkonnahoidu.

Infoühiskonna edendamist jah ei

Selgitus: infotehnoloogiliste lahenduste väljatöötamisega tööandjatele ja töötajatele arendatakse nende IT-alaseid teadmisi, mille kaudu toetatakse infoühiskonna edendamist.

Kodanikuühiskonna arengut jah ei

Selgitus: kodanikuühiskonna arengule aitavad kaasa tööelu kvaliteedi ning töösuhete selguse edendamist toetavad tegevused ning koostöö soodustamine mittetulundusorganisatsioonidega.

---

¹ „Jah“ vastuse korral tuua välja lühike selgitus.

Võrdsete võimaluste edendamist jah ei

Selgitus: teadlikkuse suurendamine tööaja paindlikust korraldusest ja ebatüüpilistest töövormidest võimaldavad tööturule siseneda inimestel, kellel tavapärase töötundide ja täistööajaga töötamise ühendamine muude kohustustega ei oleks võimalik (õpilased/üliõpilased, väikelaste vanemad, puudega inimesed, pensionärid).

6. PROGRAMMI RAKENDAMINE

6.1 Programmi elluviija kohustused

Programmi elluviijale kohalduvad lisaks käesolevas programmis sätestatule struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused. Ühtlasi on programmi elluviija kohustatud:

6.1.1 koguma programmis osalejate kohta nõutavad andmed vastavalt Euroopa Liidu komisjoni määrusele (EÜ) nr 1828/2006, millega sätestatakse rakenduseeskirjad nõukogu määrusele (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta, ning Euroopa Liidu parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, lisa XXIII (EÜT L 45/3, 15.02.2007, lk 1–113);

6.1.2 esitama RA-le programmi järgmise eelarveaasta tegevuste detailse kirjelduse (lisa 1 vorm B) ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes (lisa 1 vorm C) kinnitamiseks jooksva aasta 10. novembriks;

6.1.3 esitama punktis 6.1.2 nimetatud dokumendid peale nende kinnitamist 5 tööpäeva jooksul RÜ-le;

6.1.4 esitama RA või RÜ nõudmisel programmi eelarve jagunemise aastate ja eelarveartiklite lõikes;

6.1.5 teavitama RA-d või RÜ-d, kui programmiga samalaadsetele tegevustele on taotletud toetust teistest meetmetest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest;

6.1.6 rakendama programmi vastavalt kinnitatud detailsele tegevuste kirjeldusele ja sellele vastavale eelarvele.

6.2 Toetuse väljamaksete tegemine

6.2.1 Toetuse väljamaksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 23.

6.2.2 Programmi elluviija esitab RÜ-le järgneva eelarveaasta väljamaksete prognoosi 10 tööpäeva jooksul peale lisa 1 vormi B ja vormi C kinnitamist ministri poolt. Esimese eelarveaasta väljamaksete prognoosi esitab programmi elluviija 15 tööpäeva jooksul programmi kinnitamisest. Esimese väljamaksetaotluse võib esitada koos väljamaksete prognoosiga.

6.2.3 Enne esimese väljamaksetaotluse esitamist peab programmi elluviija esitama RÜ-le:

6.2.3.1 väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas programmi kulusid ja tasumist eristatakse raamatupidamises muudest programmi rakendaja kuludest;

6.2.3.2 koopia riigihangete läbiviimise korrast asutuses;

6.2.3.3 lühikirjelduse programmi rakendamisega seotud dokumentide algatamise, viseerimise ja kinnitamise kohta ning vajadusel allkirjaõigusliku isiku poolt edasivolitatud õiguste korral vastavad volituste koopiad.

6.2.4 Punktis 6.2.3 nimetatud dokumente ei pea esitama kui programmi elluviija on varasemate programmide rakendamisel nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne uue programmi rakendamist muudetud. Programmi elluviija esitab RÜ-le sellekohase kirjaliku kinnituse.

6.2.5 Väljamakse taotlusi võib esitada vastavalt punktis 6.2.2 nimetatud prognoosile.

6.2.6 Toetus makstakse toetuse saajale välja struktuuritoetuse seaduse § 23 lõike 4 alusel kehtestatud korras RÜ-le esitatud ja RÜ poolt kinnitatud väljamakse taotluse alusel. Programmi elluviija peab vormikohase väljamakse taotluse esitama vastavalt punktis 6.2.2 nimetatud prognoosile, kuid mitte harvem kui kord kvartalis ja mitte tihedamini kui kord kuus. RÜ nõudmisel lisab programmi elluviija väljamakse taotlusele kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopiad. Esimesele ja viimasele väljamakse taotlusele tuleb lisada kõik konkreetse taotluse aluseks olevate kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopiad.

6.2.7 RÜ-l on õigus peatada toetuse väljamaksmine või sellest osaliselt või täielikult keelduda, kui:

6.2.7.1 programmi elluviijal on täitmata talle struktuuritoetuse seadusega või selle alusel antud õigusaktiga pandud kohustus;

6.2.7.2 programmi elluviija ei kõrvalda väljamakse taotluses puudusi RÜ antud tähtajaks.

6.2.8 Juhul, kui väljamaksetaotlus erineb rohkem kui $\frac{1}{4}$ võrra esitatud prognoosist, on programmi elluviija kohustatud esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas.

6.2.9 Toetuse väljamaksed teostatakse reeglina proportsionaalselt omafinantseeringuga.

6.2.10 Kui omafinantseeringust rahastatavaid tegevusi tehakse programmi elluviimise ajakavast tulenevalt hiljem kui toetusest rahastatavaid tegevusi ning omafinantseeringust planeeritud tegevusi ja kulusid ei saa rahastada toetusest, on eelnevalt RÜ-ga kooskõlastades erandkorras lubatud väljamaksmisel ületada programmis kinnitatud toetuse määra. Programmi elluviija peab tagama, et väljamakstud toetuse kogusumma ja proportsioon ei ületa ette nähtud toetuse kogusummat ja proportsiooni programmi lõpuks.

6.2.11 Programmi elluviija võib RÜ-lt taotleda ettemakset. Ettemakset teostatakse struktuuritoetuse seaduse § 23 lõike 4 alusel.

6.2.12 Viimane väljamakse taotlus esitatakse koos programmi lõpparuandega. Viimane väljamakse tehakse pärast lõpparuande kinnitamist RA poolt.

6.2.13 Väljamakse taotlused programmis osaleva muu isiku kulude osas esitab RÜ-le programmi elluviija.

6.2.14 Programmi elluviija vastutab toetuse edasikandmise eest programmis osaleva isiku kontole.

6.3 Programmi muutmine

6.3.1 Kui ilmneb objektiivne vajadus programmi tegevuste, finantsplaani, eelarve või programmi abikõlblikkuse perioodi muutmiseks, esitab programmi elluviija selle kohta RA-le põhjendatud taotluse, teavitades samal ajal kirjalikult RÜ-d tehtavatest muudatustest. RÜ-l on õigus teha muudatuste kohta ettepanekuid. RÜ esitatavate ettepanekute tähtaeg kooskõlastatakse RA-ga muudatuste sisust ja ulatusest lähtuvalt.

6.3.2 RA vaatab punktis 6.3.1 viidatud muudatuse taotluse läbi ja otsustab programmi muutmise või muutmata jätmise 25 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest.

6.3.3 Puuduste esinemisel annab RA programmi elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

6.3.4 RÜ võib programmi elluviijale või RA-le teha ettepanekuid programmi eelarve muutmiseks, kui programmi seirearuandes esitatud andmetest või muudest objektiivsetest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik programmi eduka elluviimise tagamiseks.

6.3.5 Programmi muutmist ei saa taotleda sagedamini kui korra 6 kuu jooksul.

6.3.6 RA võib ilmnenu objektiivsetel asjaoludel muuta programmi, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik programmi edukaks elluviimiseks või programmi elluviijal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. Kui programmi rakendamisel tekib eelarveliste vahendite jääk, võib RA vähendada programmi eelarvet tingimusel, et see ei takista programmi eesmärkide täitmist.

6.3.7 Programmi muutmist ei eelda:

6.3.7.1 punktis 6.1.2 nimetatud järgmise eelarveaasta tegevuste kirjelduse ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes (edaspidi *tegevuste kirjeldus ja eelarve*) esitamine;

6.3.7.2 lisa 1 vormis A näidatud toetuse ja omafinantseeringu muutumine aastate lõikes tingimusel, et programmi kogutoetuse summa ja määr ei muutu.

6.3.8 RA vaatab tegevuste kirjelduse ja eelarve läbi 15 tööpäeva jooksul ning puuduste mitteesinemisel esitab ministrile kinnitamiseks.

6.3.9 Puuduste esinemisel tegevuste kirjelduses ja/või eelarves annab RA programmi elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Tegevuste kirjelduse ja/või eelarve menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

6.3.10 Eelnevalt RA-ga kirjalikult kooskõlastades, ei eelda programmi muutmist kinnitatud eelarve muutmise tingimusel, et programmi kogutoetuse summa ja osakaal ei muutu, kui:

6.3.10.1 kinnitatud eelarve kuluridasid ei muudeta ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt rohkem kui 15%;

6.3.10.2 muudatuste summa ei ületa ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt 150 000 Eesti krooni;

6.3.10.3 programmi administreeriva personali kulude proportsioon programmi tegevuskuludest ei muutu.

6.3.11 Peale punktis 6.3.10 nimetatud muudatuste kooskõlastust esitab programmi elluviija 5 tööpäeva jooksul muudetud eelarve koos RA kooskõlastusega RÜ-le.

6.4 Toetuse kasutamise seotud teabe ja seirearuannete esitamine

6.4.1 Programmi elluviija esitab RÜ-le vormikohase programmi vahearuande paberkandjal või elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatud iga aasta 20. jaanuariks ja 15. juuniks. Paberkandjal esitatud vahearuandele tuleb lisada selle elektrooniline koopia.

6.4.2 Programmi elluviija esitab RÜ-le vormikohase programmi lõpparuande paberkandjal või elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatud 60 päeva jooksul alates programmi abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Paberkandjal esitatud lõpparuandele tuleb lisada selle elektrooniline koopia.

6.4.3 Juhul kui vahearuande ja lõpparuande esitamise vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse vaid lõpparuanne.

6.4.4 RÜ kontrollib 20 tööpäeva jooksul vahe- või lõpparuande (edaspidi koos *seirearuanne*) laekumisest, kas programmi seirearuanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.

6.4.5 Juhul kui vahearuandes puudusi ei esine, kinnitab RÜ programmi vahearuande.

6.4.6 Juhul kui lõpparuandes puudusi ei esine, kooskõlastab RÜ lõpparuande ja edastab 5 tööpäeva jooksul RA-le kinnitamiseks. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamatult RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

6.4.7 Puuduste esinemisel vahearuandes annab RÜ programmi elluviijale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning RÜ kinnitab programmi vahearuande 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.

6.4.8 Puuduste esinemisel lõpparuandes annab RÜ programmi elluviijale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning edastab 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist RA-le kinnitamiseks. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamatult RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

6.4.9 Kui RA-le esitatud lõpparuandes esineb puudusi teavitab RA sellest RÜ-d ja edasine lõpparuande menetlemine toimub vastavalt p-le 6.4.8.

6.5 Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

6.5.1 Toetuse tagasinõudeid menetleb RÜ vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 26.

6.5.2 Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 27-28.